

ordinære Foranstaltninger. Det har — troer jeg — siden 1867 — 68 været alle Krigs- og Marine-ministres Opgave at tage under Overveelse, hvilke Foranstaltninger der i disse Tænkninger burde træffes, og man kunde maaske undre sig over, at der ikke allerede tidligere er fremkommet Forslag i saa Henseende; men, da Loven om Hærens Ordning og Loven om Søværnets Ordning foreskrev en bestemt Tidsfrist, inden hvilken der skulde foretages en Revision af disse Love, og da Hærens og Flaadens Organisation maatte staa i en nøie Forbindelse med de Befæstningsankæg og den Udvidelse af Flaadens Materiel, som man paatænkte, saa vil det fortaaes, at man har udsat Løsningen af disse store Spørgsmaal, indtil Revisionsfristen indtraadte. Ved Revisionsfristen var det paalaagt Regjeringen at fremlægge Forslag til disse Loves Revision i Sessionen 1872 — 73. Jeg havde dengang den Ære at være Krigs- og Marine-minister, og de første forberedende Skridt, som jeg foretog til Overveelse af de Foranstaltninger, som burde træffes til Forsvarsvæsenets Fremme, bestod i Nedsættelse af en Kommission under 15de Februar 1872. Denne Kommission bestod af Sagkyndige saavel af Hæren som af Flaaden; den afgav derefter sin Betænkning, og jeg skal tillade mig i Korthed at oplyse for Thinget Hovedtrækkene i denne Betænkning. Grundbetragtningen for Ordningen af Landets Forsvarsvæsen hos Kommissionen var den, at Forsvaret af Sjælland maatte ydes fra Plankestillinger, og at Fyen, det saakaldte Lillebeltsaffinit, var den naturlige Plankestilling for et saadant Forsvar. Men det har kun sin væsentlige Betydning, naar Hærens Hovedstyrke kan anvendes dertil, hvilket alder forudsætter, at vi ere Herrer til Søes. Er dette ikke Tilfældet, er det tvivlsomt, hvorvidt man overhovedet kan inddrage Fyen under selve Forsvaret, og det maa da væsentligt afhænge af de Udgifter, der ere tilstede til inden kort Tid at vente sikker Hjælp fra en anden Magt. De Befæstningsværker, der alt i Fredstid maatte anlægges ved Lillebelt, antog Kommissionen burde indskrænkes til saadanne, til hvilke man kunde paaægne Strax ved Krigens Udbrud at have den fornødne Besætning. Kommissionens Anskuelse var dernæst, at Hovedforsvaret for Landet maatte koncentreres paa Forsvaret af Sjælland. Et Angreb paa denne Ø kan jo udføres enten gjennem et Bombardement af Hovedstaden fra Søfiden eller ved Landgang. Forsvaret mod et Bombardement af Kjøbenhavn fra Søfiden maa søges ved en Juldskendiggjørelse af Søbefæstningen og en Udvidelse af Flaaden. — Sikringsforanstaltninger mod Angreb af en Landgangshær maa gaa ud paa at lette os Angrebet paa Fjenden under de for ham ugunstigste Forhold, nemlig under Oversjørslen og kort efter Landgangen. Det første maa blive Flaadens, det sidste Hærens Sag; men i disse Diemed maa der tilveiebringes befæstede Støttepunkter for Flaaden i Sundet og

Storebelt, og den mobile Hær maa frigjøres for at binde ved Kjøbenhavn, som derfor ved en Befæstning maa beskyttes mod en Overrumpling. Men, for at der Hær skal kunne vente at naae en fjendtlig Hær kort efter dens Landgang, maa tillige Antallet af de sandsynlige Landgangssteder indskrænkes ved Anlæget af Befæstninger ved de Punkter, hvor Fjenden kan ventes inderst at ville forsøge Landgang, ved Havnene og Jernbanernes Endepunkter. For den Mulighed, at det desuagtet skulde lykkes Fjenden at gjøre Landgang, maa Hovedstaden sættes i Stand til at yde det sidste Forsvar for Landets Eksistens. Dette var de Hovedanskuelser, som den nedsatte Kommission af 15de Februar 1872 gjorde gjældende.

Disse Kommissionens Arbejder bleve derefter gjort til Gjenstand for en nøiere Drøftelse mellem Krigs- og Marine-ministeren og høiere Officerer i Hæren og Flaaden, og derefter blev der udarbejdet et Lovforslag om overordentlige Foranstaltninger til Forsvarsvæsenets Fremme, som blev forelagt for Folkethinget i Januar Maaned 1873. Lovforslaget gik ud paa, at der til Forsvarsvæsenets Udvidelse skulde stilles en overordentlig Bevilling af 17,350,000 Rdl. til Krigs- og Marine-ministerens Raadighed, hvoraf den Del, der blev stillet til Marine-ministerens Raadighed, nemlig et Beløb af 6,100,000 Rdl., skulde anvendes med 5,100,000 Rdl. til Udvidelse af Flaadens Materiel og 1 Million Rdl. til et befæstet Støttepunkt for Flaaden ved Storebelt. Det var dernæst i Lovforslaget bestemt, at disse foreslaaede Arbejder skulde bringes til Udførelse i Løbet af 7 Aar. Lovforslaget blev i det andet Thing undergivet en første Behandling, men kom derefter ikke videre. I Sessionen 1873 — 74 blev Lovforslaget ikke paany forelagt, men derimod blev der i samme Session forlangt adskillige Bevillinger paa Finansloven, sigtende til Fremme af Forsmaalet. Disse Bevillinger, som der bleve søgte, skulde anvendes til en Ombygning af Strickers Batteri, anslaaet til 325,000 Rdl., til Brøyer og Forsøg paa Befæstningsvæsenets Omraade 235,000 Rdl., og til Paabegyndelse af et Pantserfæst 400,000 Rdl. Det førte heller ikke videre end til Bevillingen af Beløbet til Strickers Batteri, og i Sessionen 1874 — 75 blev der saa af Krigs-ministeren forelagt et Lovforslag og af Marine-ministeren et Lovforslag ligeledes sigtende til Foranstaltninger til Forsvarsvæsenets Fremme. Det første Lovforslag gik ud paa, at der skulde stilles et Beløb af 16,800,000 Kr. til Krigsministerens Raadighed, hvoraf den væsentligste Del 10,500,000 Kr. skulde anvendes til Udvidelse af Kjøbenhavns Befæstning til Søfiden med dertil hørende Bestyktning, og Udførelsen af et Fort paa Middelfrørens Nordspids, 1,176,000 Kr. til Forstærkning af den nuværende Søbefæstning og Juldskendiggjørelse af dens Bestyktning, et mindre Beløb til Søminemateriellet og dernæst henimod 3,000,000